

MIGRÁCIÓS KÖRKÉP

EURÓPA

(1) Dánia csatlakozik a migrációs hullám megtörését célzó európai együttműködéshez

A dán kormány együttműködésre lép Ausztriával, Németországgal és a Cseh Köztársasággal annak érdekében, hogy a Földközi-tenger keleti részén burjánzó embercsempészetnek és az EU felé irányuló illegális bevándorlásnak gátat szabjon. A kooperáció célja, hogy segítse a kelet-mediterráni útvonalon lévő országokat – többek között Görögországot, Törökországot és a nyugat-balkáni államokat – az illegális migráció elleni küzdelemben. 2019-ben és 2020-ban Törökországból Görögországba mintegy 90 000 szabálytalan beutazást regisztráltak. A Közös Koordinációs Platform (*Joint Coordination Platform*) nevet viselő együttműködés egy osztrákok által kezdeményezett miniszteri találkozót követően jött létre 2020 nyarán. A Közös Koordinációs Platform 2021-ben kezdi meg a működését bécsi székhellyel, a vezetője pedig Berndt Körner, a Frontex korábbi igazgatóhelyettese lesz.

[UIM]

(2) Az ENSZ 57 államot szólított fel állampolgárainak hazaszállítására a szíriai fogolytáborokból

Február 8-án az ENSZ emberi jogi szakértői levélben szólítottak fel 57 országot, hogy repatriálják az északkelet-szíriai al-Hol és al-Roj táborokban embertelen körülmények között fogvatartott állampolgáraikat. A szíriai kurd hatóságok által felügyelt táborokban körülbelül 64 000 főt – többnyire dzsihádisták harcosok feleségeit és gyermekeit – tartanak fogva, akik közül 9 462 fő külföldi állampolgársággal rendelkezik. A szakértők aggodalmukat fejezték ki a táborokban tavaly júliusban történt „adatgyűjtés” miatt is. A svéd *Dagens Nyheter* napilap értesülései szerint 2020 nyarán a szíriai fogolytáborokban 700 – főként európai származású – család 10 év feletti tagjaitól a katonák DNS-mintákat és egyéb biometrikus adatokat (ujjlenyomat és írisz mintázat) gyűjtöttek be. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) képviselőit ez idő alatt nem

engedték be a táborokba. Röviddel az adatgyűjtést követően 200 európai családot áttelepítettek az al-Roj tábor magas kockázatú foglyok számára fenntartott részlegébe. Az ENSZ levele szerint az adatgyűjtés jogalapja és az így szerzett adatok felhasználásának módja nem tisztázott. Az ENSZ az érintett európai országokat nyilatkozattételre szólította fel.

[OHCHR, Reuters és DN]

Az ENSZ szakértők által megnevezett 57 ország között szerepelnek a skandináv országok is, az alábbiakban ezen országok vezetőinek válaszát tekintjük át:

Dánia

A dán kormány a levél hatására nem változtat az eddigi álláspontján, miszerint kizárólag árva gyereket kíván hazahozni a szíriai foglyotáborokból. *„Ez minden szempontból tragikus, de nem hozhatunk Dániába terroristákat”* – nyilatkozta a Szociáldemokrata Párt külügyi szóvivője, Rasmus Stoklund. [JP]

Norvégia

A norvég külügyi államtitkár, Audun Halvorsen azt nyilatkozta az ENSZ levele kapcsán, hogy a norvég kormány nem tehet semmit az ügyben, mert a táborokban lévő nők nem kérték Norvégia segítségét a hazatérésükhöz. A norvég állampolgárságú gyerekeket pedig nem tudják a szülők beleegyezése nélkül hazaszállítani Norvégiába. A norvég kormány korábban két esetben hozta haza állampolgárait Szíriából: 2019 júniusában 5 árva gyereket és 2020 januárjában egy súlyosan beteg gyereket az anyjával és a testvérével együtt. Mindkét eset rendkívüli volt és egyértelműen humanitárius okból került rá sor. A *Save the Children* segélyszervezet korábban arra kérte a norvég hatóságokat, hogy kezdeményezzenek párbeszédet az anyákkal a gyermekek hazaszállítása érdekében. A külügyminisztérium ezt a kérést elutasította, és kijelentette, hogy Norvégiát semmilyen gyermekjogi vagy emberi jogi egyezmény nem kötelezi erre. [VL]

Svédország

Mostanáig Svédország sem jeleskedett saját állampolgárainak hazahozatalában. Kizárólag Michael Skrámo terrorista 7 árván marad gyermekének hazaszállításáról gondoskodott. 2020 decemberében a svéd külügyminiszter, Ann Linde beismerte, hogy a svéd delegáció legutóbbi akciója, amely során néhány árva gyereket kellett volna hazahozniuk, kudarcba fulladt, mert a gyerekeket a táborban élő rokonaik elrejtették a delegáció elől. A svéd kormány egyelőre nem nyilatkozott az ENSZ által küldött levéllel kapcsolatban. [DN]

Finnország

A finn külügyminisztérium sem reagált még az ENSZ levelére. A finn kormány hosszú ideig kitartott amellett, hogy kizárólag árva gyerekek hazahozatalában segédkezik. 2020-ban azonban mégis úgy döntött, hogy a gyerekek érdekeire tekintettel gondoskodik a finn állampolgársággal rendelkező családok repatriálásáról. 2020 decemberében 2 nőt és 6 gyermeküket hozatta haza a finn külügyminisztérium. [YLE]

(3) Csökken a menedékkérők száma Németországban

A német statisztikai hivatal adatai szerint a koronavírus-járványnak köszönhetően 2020-ban a menedékkérelmek száma a harmadára csökkent. A német szövetségi belügyminisztérium adatai szerint tavaly kevesebb mint 67 500 személy kérelmezett menekültstátuszt az országban, míg 2019-ben ez a szám 126 400 volt. A baloldali *Die Linke* párt a menedékkérelmek csökkenő számát a német szövetségi kormány kemény bevándorláspolitikai intézkedéseivel magyarázza.

[Info Migrants]

(4) A szerb belügyminiszter megvédte országa migrációs politikáját

Aleksandar Vulin szerb belügyminiszter elutasította az ország migrációs politikájával szembeni kritikákat a szerb parlamentben. A tárcavezető szerint az ország menekültpolitikája korrekt és humánus a migránsokkal szemben, azonban az embercsempészet ellen keményen fellép. Emellett a belügyminiszter kritizálta az Európai Uniót is, mivel az eddig képtelen volt egy közös migrációs politika létrehozására. Ennek köszönhetően – Vulin véleménye szerint – a migránsok feltorlódnak Szerbia területén. Szerbiát és a környező országokat a közelmúltban több kritika érte az illegális migránsok visszatoloncolása miatt.

[Info Migrants]

(5) Európai parlamenti vizsgálóbizottság ellenőrzi a Frontex működésével kapcsolatos vádak

A német ZDF jelentése miatt a kritikák kereszttüzébe került a Frontex, mivel állítólag a szervezet titokban találkozott iparági lobbistákkal, illetve több működési szabályt is megszegett. A vizsgálatok mellett jelentős kritikákat váltott ki a Törökországból érkező migránsok Frontex általi illegális visszatoloncolása. Több német NGO és politikai párt – köztük a zöldek és a szociáldemokraták – Fabrice Leggeri igazgató lemondását követeli. A kritikákkal kapcsolatban megszólalt Ylva Johansson, a Bizottság belügyekért felelős biztosa is, aki szerint bár az ügy kellemetlen, az EU-nak szüksége van egy megfelelően működő határvédelmi ügynökségre.

[Info Migrants]

(6) Marokkói illegális bevándorlók tüntettek a Kanári-szigeteken

Marokkói állampolgárságú illegális bevándorlók tüntettek a migráció által súlyosan érintett Kanári-szigeteken. A mintegy 30 összegyűlt külföldi az ellen tiltakozott, hogy a spanyol hatóságok visszavigyék őket hazájukba, és azt követelték, hogy ehelyett Madridba vagy Barcelonába szállítsák őket. A tüntetést feloszlató polgárőrök két személyt őrizetbe vettek az esemény szervezésével összefüggésben. Emlékeztet, hogy januárban a bevándorlásellenes Vox támogatásával több százan tüntettek a szigeteken a migránsok befogadása ellen.

[Morocco World News]

(7) Rossz időre és rossz körülményekre panaszkodnak a kanári-szigeteki migránsok

Az *El País* riportot közölt a Kanári-szigeteken tartózkodó afrikai bevándorlókról. A cikkben szó van arról, hogy a 2 400 férőhelyes tenerifei *Las Raíces* sátortáborba a hideg, az eső és a sár miatt vonakodnak beköltözni, valamint arról, hogy a Gran Canarián tartózkodó migránsok azt állítják, hogy a helyiek fegyverekkel és hosszú pengéjű késekkel fenyegették őket. Nemrég 450 marokkói éhségstrájkot folytatott 24 órán keresztül egy elhagyott középiskolai épületben lévő befogadóközpontban, mivel úgy érezték, hogy a lakhelyük a börtönnél is rosszabb. „*A rabok legalább tudják, hogy mikor szabadulnak. Én nem tudom, mikor hagyhatom el Gran Canariát, miközben a gyerekeim otthon várják, hogy végre pénzt küldjek nekik*” – nyilatkozott egyikük.

[El País]

(8) Egyesült Királyság: nem járnak el az oltásért jelentkező illegális migránsokkal szemben

Az Egyesült Királyság kormánya bejelentette, hogy az okmányokkal nem rendelkező migránsok is bejelentkezhetnek orvosainál a COVID-19 elleni vakcinára, ugyanis a belügyminisztérium nem fogja az itt megszerzett adataikat felhasználni és kiutasítani őket az országból. Az Egyesült Királyság a világjárvány által egyik legsúlyosabban érintett állam globálisan is: a pandémia következtében eddig 112 ezer ember vesztette életét a brit szigeteken. London oltási programja ugyanakkor a leggyorsabb Európában. A kormány szerint eddig 12,2 millió ember kapta meg első oltását, február 15-ig pedig szeretnék elérni a 15 millió főt.

[Info Migrants]

AFRIKA

(9) A héten ismét kiújultak a határharcok Etiópia és Szudán között

Újra kiújultak a határharcok Etiópia és Szudán között. A vitatott határmenti területek ellenőrzéséért 2020 novembere óta folynak időszakos összecsapások. Bár a két állam vezetése továbbra is igyekszik tárgyalásos úton rendezni a kérdést, a helyi milíciák hajlanak a fegyveres megoldásra. A harcok elől már több ezer ember menekült el.

[Sudan Tribune]

(10) A Boko Haram erői lerohanták és elfoglalták Aszkira városát

A Boko Haram erői lerohanták és elfoglalták Aszkira városát Nigéria Borno szövetségi államában. A dzsihádisták egy templomot is elpusztítottak az akció során és nagy mennyiségű fegyvert is zsákmányoltak. A jelentések szerint a nigériai kormányerők később visszafoglalták a területet.

[Daily Post]

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

(11) Török NGO segíti a szíriai menekülteket Libanonban

A török Humanitárius Segély Alapítvány (IHH) takarókat és fűtőanyagot osztott több mint 2 000 szíriai menekültcsaládnak Libanonban. A téli hidegben a hőmérséklet a mínusz 15 Celsius-fokot is elérheti, amit a menekültek egy része rögtönzött sátrortáborokban kényszerül átvészelni. Hivatalos adatok szerint a szíriai háború 2011-es kezdete óta 1,5 millió szíriai menekült Libanonba. Az ENSZ-hez kötődő kutatások szerint tízből kilenc szíriai extrém szegénységben él Libanonban.

[AA]

(12) Új programot indít Marokkó saját diaszpórája számára

Új programot indít Rabat a marokkói diaszpóra tagjainak megsegítésére – közölte a Migrációs és a Marokkói Diaszpóra Minisztériumának képviselője február 10-én. A program a Migrációs Kezdeményezések Regionális Programja (PRIM) névre fog hallgatni, amelynek célja, hogy a külföldön tartózkodó marokkóiakat is bevonják a nemzeti stratégiai tervekbe, illetve csökkentsék a menekültek és gazdasági migránsok számarányát. A PRIM-et a Francia Fejlesztési Ügynökség (AFD) is támogatja egy 9 millió eurós hozzájárulással.

[Morocco World News]

(13) A migránsokat is beoltják Tel-Avivban

Tel-Aviv önkormányzata bejelentette múlt kedden, hogy hozzálát a külföldi állampolgárok koronavírus elleni ingyenes beoltásához, lehetőséget adva ezzel arra, hogy a menedékkérők és az Izraelben dokumentumok nélkül élő migránsok is megkaphassák az oltást.

[Haaretz]

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

(14) A COVID miatt egyre több iskolából kimaradó gyerek csatlakozik dzsihádista csoportokhoz

A koronavírus-járvány egyre több iskolából kimaradt gyereket kényszerít arra, hogy dzsihádista csoportokhoz csatlakozzon. Az ENSZ szerint a szélsőségesek továbbra is tudatosan toboroznak a sérülékeny közösségekben, és a pandémia miatt kialakult nehéz gazdasági helyzetben egyes afrikai családok arra kényszerülnek, hogy gyerekeiket a dzsihádista szervezetekhez küldjék, abban bízva, hogy ők majd ellátják őket.

[Hiiraan]

AMERIKA

(15) Katonai géppel vittek haza Chiléből 100 venezuelai illegális bevándorlót

A Santiagótól 2 100 kilométerre északra fekvő, őslakos ajmara indiánok által lakott Iquique városából szállt fel az a repülőgép, amely 100 venezuelait vitt haza. Az illegális bevándorlók többsége a 3 600 méter magasan fekvő Colcani városánál lépi át a bolíviai-chilei határt. Idén januárban 3 600-an érkeztek, ami a tavaly januári adat tízszerese. 2014 óta félmillió venezuelai érkezett Chilébe, ezzel ők lettek az ország területén tartózkodó legnagyobb lélekszámú külföldi közösség.

[Prudent Press Agency]

(16) Panama megnyitja határait, így folytathatja útját az USA felé az országban rekedt 2 000 migráns

Január 29-én a panamai kormány bejelentette, hogy megnyitja a tavaly márciusban a pandémia miatt lezárt határait. Akkor 2 000 bevándorló rekedt az országban és várta a továbbindulás lehetőségét. Ők most Costa Rica felé haladnak, de van „utánpótlás” Kolumbia felől. Az IOM helyi illetékese szerint a világjárvány jelentősen visszavetette az országba érkező bevándorlók számát: a 2020-as 8 ezer fő harmada a 2019-es 24 ezernek. A bevándorlók többsége természetesen az Egyesült Államokba szeretne eljutni.

[The Republic]

ÁZSIA

(17) Illegális a szervkereskedelem, sokaknak mégis ez jelenti a „kiutat” Afganisztánban

Az afgán Egészségügyi Minisztérium jelentése szerint nehézsorsú, szegény afgánok százai kényszerülnek szerveik eladására. A kormány szerint a pénzszerzés reményében szerveiket eladó afgánok közül sokan ún. belső menekültnek minősülnek. Az adatok azt mutatják, hogy az elmúlt 5 évben csak Herat tartományban több mint 1 000 vesével kereskedtek – ez az adat sokkoló következtetésekhez vezethet, ugyanis Afganisztán 34 tartományból áll. Egy vese eladásáért a megkérdezettek fejenként 3 800 dollárt kaptak, míg az afgán átlagfizetés kb. 970 dollár/év.

[Tolo News]

(18) Friss kutatás: Afganisztán jelentős része a Taliban ellenőrzése alatt áll

Egy afgán hírügynökség felmérése azt mutatja, hogy a tálibok az ország területének legalább 52 százalékát ellenőrzik, míg a lakosság 59 százaléka a kormány ellenőrzése alatt álló területeken él. A Pajhwok Afghan News felméréséből kiderült, hogy a tálibok 337 000 km²-t ellenőriznek, a kormány pedig 297 000 km²-t. A kormány biztonsági főtanácsadója egyik nyilatkozatában elmondta, hogy a táliboknak nincs állandó jelenlétük az általuk felügyelt területeken. Mindenesetre ez az arány nem kecsegtet sok jóval, hiszen a csapatkivonások következtében az afgán haderő magára maradt, a fegyveres erőszak mértéke nőtt, és a Talibanon kívül más terrorista csoportok is követnek el támadásokat az ország valamennyi tartományában (többek között az Iszlám Állam).

[Tolo News]